

Rättsavdelningen
Eva Åkerlund
08-700 06 79
eva.akerlund@kammarkollegiet.se

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av promemorian Ändringar i stödet till sanering av förorenade områden, M2021/01772

Kammarkollegiet har följande synpunkter på den remitterade promemorian.

Kammarkollegiet avstyrker förslaget att kollegiet ska företräda staten i frågor om regresstalan avseende utbetalt stöd för sanering av förorenade områden.

Kollegiet har i huvudsak inga synpunkter på förslagen i övrigt.

Allmänt

Begreppet ”efterbehandling av föroreningsskador” utmönstrades ur 10 kap. miljöbalken genom Lag (2007:660) om ändring i miljöbalken. I förarbetena till lagen, prop. 2006/07:95 avsnitt 6.4, anges följande som regeringens förslag. ”Avhjälpan definieras i 10 kap. miljöbalken som utredning, efterbehandling och andra åtgärder för att avhjälpa en föroreningsskada eller en allvarlig miljöskada. I de bestämmelser där termen efterbehandling förekommer byts den ut mot termen avhjälpan.”

Kollegiet noterar att i förslaget till ny förordning anges omväxlande begreppen avhjälpan och efterbehandling. Här anser kollegiet att begreppen i den föreslagna förordningen bör överensstämma med begreppen i 10 kap. miljöbalken.

Kammarkollegiets nuvarande uppdrag enligt miljöbalken vid prövningar i mark- och miljödomstol

22 kap. miljöbalken avser förfarandet vid mark- och miljödomstol i ansökningsmål. Enligt 22 kap. 6 § miljöbalken ska Kammarkollegiet, när det behövs, föra talan i dessa mål för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen.

Kammarkollegiet får även ansöka om omprövning eller återkallelse av tillstånd, dispens eller godkännande, se 24 kap. miljöbalken.

Om talan om ersättning eller inlösen enligt 31 kap. miljöbalken förs i domstol, företräds staten av Kammarkollegiet, se 36 § förordningen (1998:1252) om

områdesskydd. Här har således Kammarkollegiet ett uppdrag att som svarande i stämningssmål (dispositiva tvistemål) företräda staten. I dessa prövningar har kollegiet möjlighet att avropa konsultstöd via Naturvårdsverket.

Kammarkollegiet har varken enligt miljöbalken eller tillhörande förordningar något uppdrag att som kärande initiera stämningssmål vid mark- och miljödomstolar.

Kammarkollegiets inkassoverksamhet

Kammarkollegiet har en inkassoenhet, helt fristående från den miljörättsliga verksamheten, som tillhandahåller tjänster för indrivning av såväl civil- som offentligrättsliga fordringar. Tjänsterna regleras i separata avtal med respektive myndighet. I denna verksamhet är Kammarkollegiet ombud för annan myndighet, och uppträder som kärande i dispositiva tvistemål vid allmän domstol, dock inte mark- och miljödomstol. Verksamheten är avgiftsfinansierad.

Det remitterade förslaget

Fråga om värdeökning

Enligt promemorian ska frågan om ersättning för (eventuell) värdeökning vara hanterad inför en bidragsansökan. Ansvaret ligger primärt på huvudmannen. I avsnitt 4.3 anges att för att avdrag på stödbeloppet ska kunna göras bör det förutsättas att det har gjorts en bedömning av vilken värdeökning åtgärden kommer att leda till. Kammarkollegiet anser att inför en ansökan om stöd bör det göras en värdering av fastigheten i befintligt skick. Därefter kan det göras en bedömning av den troliga värdeökningen som kan följa av planerade åtgärder. Sedan bör det, helst av samma värderare som tidigare, göras en ny värdering av fastigheten efter att åtgärderna har vidtagits. Först då går det att beräkna värdeökningen.

I promemorian föreslås att det fastighetsägande företaget ska ”komma överens” med huvudmannen om att företaget till huvudmannen ska betala den ersättning som en (eventuell) värdeökning kan ge upphov till i och med att fastigheten åtgärdas. Det framgår inte av promemorian hur en sådan överenskommelse ska manifesteras. Enligt Kammarkollegiets mening bör det, ur bevissynpunkt, ske i skriftlig form.

Nytt uppdrag för Kammarkollegiet

Kammarkollegiet uppfattar skrivningarna i promemorian som ett förslag, såvitt avser ett nytt uppdrag för kollegiet, grundas i kollegiets nuvarande uppdrag enligt förordningen om områdesskydd.

Enligt gällande regelverk företräder Kammarkollegiet således staten som *svarande* i stämningssmål, dvs. dispositiva tvistemål, enligt 31 kap. miljöbalken. Kollegiet har i

nuläget inget uppdrag att som kärande i dispositiva tvistemål stämma någon avseende de frågor som regleras i miljöbalken.

Utifrån nuvarande uppdrag erfar kollegiet att hanteringen av rollen som svarande i dispositiva tvistemål är oerhört resurskrävande. För att kunna driva sådana processer krävs bl.a. att kollegiet kan avropa konsultstöd (värderare). Kammarkollegiet har inte något eget ramavtal med sådana konsulter. Kollegiet uppfattar det tänkta uppdraget som att detta förutsätter att konsulter kan anlitas. Det framgår inte av promemorian hur den delen av uppdraget ska lösas.

Förslaget skulle innebära att Kammarkollegiet skulle ha en roll som ombud för de myndigheter som hanterar det aktuella stödet och för dessa myndigheters räkning föra regressstalan vid mark- och miljödomstol. Kollegiet har idag ingen sådan roll. Kammarkollegiet har vidare svårt att se att nuvarande anslag skulle räcka till för att kollegiet, utöver befintligt uppdrag, även i rollen som kärande skulle driva dispositiva tvistemål utifrån bestämmelserna i 10 kap. miljöbalken.

Särskilt angående hantering av regresskrav

I avsnitt 4.8.2 och 4.8.3 föreslås att länsstyrelsen ska få kräva tillbaka utbetalt stöd från fastighetsägande företag och huvudman, om huvudmannen är en kommun. Kollegiet anser att samma ordning bör gälla för de regresskrav som följer av att en fastighet har ökat i värde till följd av en åtgärd enligt den nya förordningen.

Ur effektivitetssynpunkt anser Kammarkollegiet att de myndigheter som hanterar frågorna om stöd själva skulle kunna anlita ombud för att sköta processerna om regresskrav, eftersom dessa myndigheter kan se till att det skrivs adekvata avtal angående ersättning för värdeökning och har kunskap om de aktuella fastigheterna. Kollegiet har varken kontroll över avtalsskrivning eller ansökningar och kommer endast att få den kunskap om fastigheterna som lämnas av berörda myndigheter.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschefen Elisabeth Hammar efter föredragning av advokatfiskalen Eva Åkerlund.

Elisabeth Hammar

Eva Åkerlund